

BİLGİ, GÜVEN VERİR VE GÜVENLİĞİNİZİ SAĞLAR

Prof. Dr. Abdurrahman KILIÇ
İTÜ Makina Fakültesi

Bir yaz günüydü. Akşamüstü saat 18:00 civarında Yeşilköy'den Fatih'e doğru seyir halindeydim. İtfaiye komuta merkezi telsizinden, Bakırköy'de yangın olduğu ve itfaiye grubunun olay yerinde olduğu anons edildi. Yangın yeri yakın olduğu için ben de gittim. Binadan yoğun siyah dumanlar yükseliyordu. İlk bakışta binanın tamamının yandığını sandım. Binaya iyice yaklaştığımda dumanın sadece binanın bodrum katından çıktığını gördüm. İtfaiye amiri beni fark edince yanıma geldi. Yangının bodrum katta otomobil koltuk kaplayıcısında çıktığını, koltuk içine yerleştirilen süngerlerin yandığını, yangının kontrol altında olduğunu söyledi.

İtfaiye amirine; "Bina içinde hasar var mı, içeride kalan var mı?" diye sorduğumda; "Binada yangın yok. Bütün daireler boşalmış, sadece üçüncü katta bulunan dairedekiler çıkmamışlar" dedi. Binaya girdim ve hasar var mı diye katları kontrole başladım. Oldukça lüks bir apartmandı. Dokuz katlı olan binanın her katında iki daire bulunuyordu. Merdiven basamakları ve duvarlar dumandan siyah olmuştu. Bazı dairelerin kapısı açıktı. İtfaiye kapıyı kırmamış diye yanlış düşünceyle açık bırakmışlardı. Kapısı açık bırakılan evlerinin içi duman dolmuştu.

Merak ettim, üçüncü kata çıktım. Kapıyı vurdum, uzun boylu, iri yapılı bir adam açtı. Görünüşünden yabancı olduğu anlaşılıyordu. Ürkek ve tedirgin olarak "Ne var" dercesine bana baktı. Kapı kenarına duman girmemesi için çarşaf sıkıştırmıştı. Çarşaf düşünce tekrar sıkıştırmak istedi. "Gerek yok, yangın söndü" dedim. Yüz ifadesinden anlamadığını görünce yangının söndüğünü İngilizce açıkladım. İçeri girdim. Evde iki çocuk ve bir kadın vardı. Çocuklar oyun oynuyordu. Evin içerisi tertemizdi. Kendimi tanıttım. Neden çıkmadıklarını sordum. Kapıyı açtıklarında merdivenin yoğun duman içerisinde olduğunu gördüklerini, duman yoğun olduğu için inmek tehlikeli olabilir diye inmediklerini, ayrıca bir konut binasında bodrum kattaki bir yangının üçüncü kata çıkmayacağını açıkladı. "Kahve içer misin?" diye sordu. Birlikte kahve içtik. Çocuklar oyunlarına devam ediyordu. Sohbet ettik, Kanada'nın

Quebec bölgesinden olduklarını öğrendim.

On katlı binada sadece üçüncü kattaki Kanadalı aile çıkmamıştı. Üst kattakilerin yoğun duman içerisinde merdivenden nasıl indiklerini düşündüm ve ürperdim. Çok şükür yaralanan olmamıştı. Sadece iki kişi dumandan etkilenmişti. Çok kişinin dumandan etkilenmemesi, dokuzuncu kattan aşağıya kadar duman içerisinde inenlerin merdiven içinde hayatını kaybetmemesi mucizeydi. Kapılarını açık bırakanların daireleri neredeyse oturulamayacak durumdaydı. Kapıları kapalı olanların kapı aralığına çarşaf veya bez sıkıştırmadıkları için dumanın girdiği bazı dairelerde de zarar vardı.

Yangınlarda betonarme bir konut binasında yangının bir kattan diğer katlara geçişi görülmez. Yangın çıkan dairede ve koridorda hasar olur, insanlar zarar görür ama betonarme konutlarda diğer katlara yangın geçiş olmaz, duman zarar verir. Dumanın temizlenmesi zor, kokuyu gidermek ise daha da zordur. Kapılar veya pencereler açık olursa duman büyük zarar verir. Yangın durumunda pencereler kapatılmalı, merdivene açılan kapılara ıslak bez sıkıştırılmalıdır.

Koltuk döşeme işlerinin çoğunda yaygın olarak yapay ka-
uçuk (sünger) kullanılmaktadır. Değişik kalınlık ve yoğunlukta çeşitleri mevcuttur. Sünger yangınları, büyük oranda yoğun siyah bir duman oluşturur ve söndürmesi zordur. Bir koltuk içerisindeki kauçuğun yanmasıyla oluşan duman, bir gökdeninin içini dolduracak kadar fazla olur. Sünger yangınından çıkan duman, ince parçacıklar dâhil, kükürt oksitler, karbon monoksit, uçucu organik bileşikler ve hidrokarbonlar gibi birçok maddeyi içerir. Hepsi zararlı ve/veya zehirlidir. Sünger yangınlarında oluşan dumandan uzak durulmalıdır. Süngerin kullanılmadığı yer çok azdır. Bazı evlerde, sünger kullanılan koltukların ve yatakların olduğu, bunların da zehirli duman çıkaracakları unutulmamalıdır.

Bilgi güven verir ve güvenli olmamızı sağlar. Duman gördüğünüz merdiveni asla kullanmayın. Bir apartmandaysanız ve merdivende duman varsa, dairenizden çıkmayın. Kapı ve pencereleri kapatın, duman girecek açıklıklara ıslak bez veya çarşaf sıkıştırın. ■